

LA GESTIÓ DE LA SEQUERA

LA DADA

20.000 m³
d'aigua va dur el 2008
el Southern Defender

allar en rituals

ció Barcelona. / ACN

racions que el senyor Jordan estic segura que hauria fet ara fa sis mesos quan no era alcalde", va dir anar.

Jordan va celebrar amb una certa ironia "l'esperit antitransvasament" de Roigé, a qui va recordar la seua condició d'expresidenta del CAT; va remarcar el seu rebuig a la nova amenaça de transvasament puntual i va demanar consens a totes les formacions. **"No sempre hi ha hagut este consens al llarg de la història"**, va dir. L'alcalde tortosí també ha avançat que es reunirà amb la PDE per tirar endavant accions conjuntes.

Pel que fa al desplegament pendent de l'aposta del Govern per les dessalinitzadores, que podrien mitigar l'efecte de futures sequeres i allunyar el risc d'entrar en escenaris amb restriccions, es preveu que la

1566-67

Es té constància d'un greu episodi de sequera amb la pèrdua gairebé total de les collites de cereals a bona part de Catalunya. Especialment greu va ser el desproveïment a les comarques de l'interior i es van arribar a donar problemes generalitzats en el funcionament dels molins hidràulics per la baixada dels nivells dels rius, incloent-hi l'Ebre a Tortosa.

1812-18

Des de l'existència de mesures instrumentals per a estimar la precipitació a Catalunya, esta és la sequera més intensa registrada, però no s'han conservat gaires referències sobre els seus efectes socioeconòmics.

1919-15

Es registren precipitacions escasses que tot i no ser especialment acusades sí que donen lloc a un episodi relativament extens.

1922-23

Des del mes de novembre a febrer només plou de l'ordre d'un terç de les pluges normals, donant lloc a una sequera curta però d'intensitat excepcional.

1944-50

Se succeïen molt anys secs, iniciats pel 1944-45, considerat durant molt de temps l'any més sec a bona part de la península ibèrica en la història dels enregistraments moderns.

1988-89

Dos anys consecutius secs i sense treva fan assolir mínims absoluts de les reserves als embassaments d'Aigües Ter-Llobregat, situació que va ser especialment delicada perquè el més afectat va ser la banda del Ter, quan habitualment ofereix l'aportació més gran i regular.

HISTORIAL DE SEQUERES

gular. Es va estar a pocs dies d'iniciar restriccions a Barcelona. A Tarragona, on s'havia tocat fons amb dèficits extrems i una molt dolenta qualitat de l'aigua, per efecte de la sobreexplotació i salinització de l'aqüífer, es va construir el minitransvasament de l'Ebre (1989).

1999-2003

L'actual sistema d'Aigües Ter-Llobregat es completa el 1999 amb l'entrada en servei de l'embassament de la Llosa del Cavall. Un cop més es presenta una successió d'anys secs que tot i no ser excepcionals, amb el seu encadenament creen diversos episodis d'alerta amb la promulgació de fins a 3 decrets de sequera. És en esta època, segons l'Agència Catalana de l'Aigua, que "es gesten les línies mestres de l'actual projecte de decret, començant a fer una gestió de prevenció encaminada a atenuar les situacions més crítiques a l'abastament urbà mitjançant escenaris previs que aprofiten el coixí o el marge de volums d'usos de menor prioritat".

2007-2008

Catalunya va viure un dels episodis més severos de sequera entre l'abril de 2007 i el maig de 2008. Durant este període, es van encadenar més de 16 mesos sense pluges destacables a les capçaleres dels rius catalans. Això va provocar que a partir del mes d'abril de 2007 s'activés el decret de sequera (vigent fins al gener de 2009) quan les reserves dels embassaments de les conques internes estaven al voltant del 46 %. Durant els següents mesos es van anar reduint de manera lenta i progressiva les reserves dels embassaments. La data més crítica es va assolir a finals de març de 2008, quan els embassaments del sistema Ter-Llobregat van arribar al voltant del 20 % de les seves reserves i això va obrir la

porta a restriccions i talls d'aigua en diversos usos.

El maig del 2008, van arribar dos vaixells amb aigua, procedents de Tarragona (el Southern Defender) i Marsella, per subministrar la xarxa barcelonina, i hi havia contractats més vaixells cisterna. Era ja un recurs a la desesperada mentre s'accelerava la construcció d'una interconnexió entre el Consorci d'Aigües de Tarragona (CAT) i Aigües Ter-Llobregat (ATL), que abasta l'àrea metropolitana. El govern de José Montilla havia plantejat una canonada entre la capçalera del Segre i el Llobregat a través del túnel del Cadí per desembassar a la Baells, però el govern de José Luis Rodríguez Zapatero va imposar la interconnexió del CAT, provocant el rebuig dels col·lectius antitransvasistes ebrencs. Finalment, l'arribada de les pluges durant els mesos de maig i juny de 2008 va provocar l'increment de les reserves en els diversos sistemes regulats menys a la conca de la Muga, la qual va millorar el seu estat a finals de 2008 i va permetre la fi de la vigència del decret de sequera. La interconnexió no es va arribar a materialitzar.

2016-17

Un règim de pluges per sota de la mitjana habitual va afectar sobretot els dos extrems del país (Terres de l'Ebre i Alt Empordà). Com ja havia fet també el 2013 i com farà el 2019, l'ACA va intensificar la producció a les dessalinitzadores i l'extracció d'aigües subterrànies. La dessalinització, des d'aleshores, passa a ser un recurs prioritari que permet alenteir el descens de reserves en els embassaments i allunyar l'entrada en escenaris que comporten restriccions, però el 2023 ha evidenciat que la capacitat és insuficient, en espera que abans del 2030 pugui entrar en operació la nova planta de la Tordera, al costat de l'actual, o la controvertida dessalinitzadora de Cunit.

I A MÉS...

La CHE planteja canvis en la forma de regar al Delta i els regants creuen haver fet els deures

La presidenta de la Confederació Hidrogràfica de l'Ebre (CHE), Maria Dolores Pascual, va afirmar en una entrevista a *El Periódico de Catalunya* que els arrossers del Delta "hauran de canviar la forma de regar els camps". Pascual es referia a les restriccions per la sequera que han tingut els regants del Delta durant l'última campanya de l'arròs, i assenyalava que "hi ha marge per canviar algunes coses" i que "es podrien adaptar els canals, que avui no estan pensats per a l'escassetat". Tot i que les seues paraules van tenir un gran ressò -el plantejament que can-

vie la forma de regar al Delta va ser titular de portada del mateix periòdic, Pascual no va aprofundir-hi en absolut, si bé per exemple s'ha evidenciat que el canal de la Dreta, per les seues característiques, no estava preparat per portar la meitat de la dotació prevista, fruit de les restriccions de la CHE, i va haver de distribuir l'aigua de forma intermitent en períodes de 10 dies.

Pel que fa als regants de l'Esquerra, el president de la Junta de Govern de la Comunitat, Javier Casanova, va relativitzar les paraules de Pascual: "Cal contextualitzar, per-

què al final només és un titular. A l'Esquerra hem pogut treballar amb menys cabal i ens estem adaptant a la necessitat de treballar amb concessions més baixes en períodes hivernals". Casanova, en canvi, va assenyalar unes altres declaracions de la presidenta de la CHE en la mateixa entrevista. **"A nosaltres ens preocupa més que la presidenta done peu a més regadius, quan creiem que no hi cabem perquè la situació que viu és la que és i perquè aigua per a tots voldrà dir aigua per a ningú"**, va manifestar.

nova dessalinitzadora de la Tordera, al costat de l'actual, entrarà en funcionament el 2028. Tindrà una capacitat de producció de 60 hm³/any, com la dessalinitzadora referent del Llobregat. El cost total és de 287 milions d'euros i es preveu que la licitació de les obres es faci durant el primer trimestre de 2024. El finançament de l'actuació anirà a càrrec de l'Estat.

Pel que fa a la planta de Cunit, l'anomenada dessalinitzadora del Foix es va voler accelerar arran de la sequera de fa 15 anys, però el projecte, que preveia una capacitat productiva de 20 hm³ anuals, va quedar al calaix. Enguany, l'ACA va anunciar que s'hi posava amb els estudis previs abans que surta a licitació. El cost estimat és d'uns 150 M€, segons recollia Nació Digital de fonts de l'administració hidràulica.